

Uchwała nr 86/XII/2011
Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego
z dnia 21 grudnia 2011 r.

w sprawie: wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie projektowania programów kształcenia dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich, studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających

Działając na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 4) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) oraz § 24 pkt 4) Statutu Uniwersytetu Jagiellońskiego, mając na uwadze konieczność koordynacji działań podejmowanych w ramach procesu wdrożenia Krajowych Ram Kwalifikacji, dostosowania aktualnych planów studiów i programów nauczania do wymogów określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji oraz ujednoczenia zasad tworzenia nowych programów kształcenia na studiach prowadzonych w Uniwersytecie Jagiellońskim Senat UJ postanawia, co następuje:

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie

1. Studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie na Uniwersytecie Jagiellońskim są prowadzone w ramach kierunku studiów.
2. Kierunek studiów może być prowadzony przez podstawową jednostkę organizacyjną albo łącznie przez kilka takich jednostek.
3. Kierunek studiów jest realizowany w sposób określony przez program kształcenia.
4. Podstawowa jednostka organizacyjna posiadająca uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego może prowadzić studia na uchwalonym przez senat Uniwersytetu Jagiellońskiego kierunku studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia w ramach obszarów kształcenia oraz dziedzin odpowiadających uprawnieniom tych jednostek do nadawania stopnia naukowego doktora

habilitowanego, przy jednoczesnym spełnieniu wymogów dotyczących minimum kadrowego dla danego kierunku studiów określonych odrębnymi przepisami. Uchwała senatu określa efekty kształcenia dla programu kształcenia na tym kierunku.

5. Podstawowa jednostka organizacyjna nieposiadająca uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego może prowadzić studia na kierunku o określonym poziomie i profilu zgodnie z:
 - a) wzorcowym opisem efektów kształcenia dla kierunku studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia, ustalonym odrębnymi przepisami, pod warunkiem uzyskania uprawnień do prowadzenia studiów na podstawie decyzji ministra po zasięgnięciu opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej w zakresie spełniania warunków minimum kadrowego dla tego kierunku;
 - b) opisem efektów kształcenia dla programu kształcenia na kierunku innym, niż kierunki, dla których zostały określone wzorcowe efekty kształcenia, uchwalonym przez senat Uniwersytetu Jagiellońskiego, pod warunkiem uzyskania uprawnień do prowadzenia studiów na podstawie decyzji ministra po zasięgnięciu opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej w zakresie spełniania warunków minimum kadrowego dla tego kierunku oraz efektów kształcenia uchwalonych przez senat Uniwersytetu Jagiellońskiego.
6. Na Uniwersytecie Jagiellońskim mogą być prowadzone indywidualne studia międzyobszarowe, obejmujące co najmniej dwa obszary kształcenia i prowadzące do uzyskania dyplomu na co najmniej jednym kierunku studiów, prowadzonym w danej uczelni przez podstawową jednostkę organizacyjną, mającą uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora w obszarze wiedzy związanym z tym kierunkiem.
7. Jeżeli powołanie indywidualnych studiów międzyobszarowych związane jest z udziałem więcej niż jednej podstawowej jednostki organizacyjnej, to wymagane jest zawarcie porozumienia określającego warunki prowadzenia studiów.
8. Prowadzenie studiów z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość jest regulowane odrębnymi przepisami.
9. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej powołuje dla każdego kierunku studiów, prowadzonego w jednostce, kierownika. Zadaniem kierownika studiów jest zarządzanie procesem dydaktycznym w zakresie kierunku studiów, w tym czynności określone w § 25 ust. 2.
10. Szczegółowy zakres obowiązków kierownika studiów określa kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej.

§ 2

Studia podyplomowe i kursy doszkaldcające

1. Na Uniwersytecie Jagiellońskim mogą być prowadzone studia podyplomowe w zakresie obszaru kształcenia, z którym związany jest co najmniej jeden kierunek studiów prowadzony przez uczelnię, a także kursy doszkaldcające oraz szkolenia.
2. Utworzenie studiów podyplomowych o programie wykraczającym poza zakres obszarów kształcenia, w obrębie których prowadzony jest na Uniwersytecie Jagiellońskim co najmniej jeden kierunek studiów wymaga zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wydanej po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
3. Celem prowadzenia studiów podyplomowych, kursów doszkaldcających i szkoleń jest kształcenie nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie.
4. Studia podyplomowe trwają nie krócej niż dwa semestry, a program kształcenia na tych studiach umożliwia uzyskanie przez słuchacza co najmniej 60 punktów ECTS.
5. Podstawowa jednostka organizacyjna, prowadząca studia podyplomowe, jest zobowiązana do stworzenia programu kształcenia na studiach podyplomowych, a w szczególności do określenia sposobów sprawdzania i oceniania uzyskanych efektów kształcenia oraz ich dokumentacji.
6. Podstawowa jednostka organizacyjna, prowadząca kursy doszkaldcające, jest zobowiązana do stworzenia programu kształcenia na kursach doszkaldcających, a w szczególności do określenia sposobów sprawdzania i oceniania uzyskanych efektów kształcenia przypisania punktów ECTS oraz dokumentacji efektów kształcenia.
7. Czas trwania kursu doszkaldcającego oraz liczba punktów ECTS możliwa do uzyskania w wyniku realizacji kursu zależy od efektów kształcenia zakładanych dla programu kształcenia na danym kursie.
8. Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego powołuje kierownika studiów podyplomowych. Zadaniem kierownika studiów jest zarządzanie procesem dydaktycznym na studiach podyplomowych.
9. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej wyznacza pracownika naukowo-dydaktycznego do zarządzania procesem dydaktycznym na kursie doszkaldcającym.

§ 3

Definicje

- 1) poziom kształcenia – studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie albo studia trzeciego stopnia;
- 2) studia pierwszego stopnia – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji pierwszego stopnia;
- 3) studia drugiego stopnia – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający co najmniej kwalifikacje pierwszego stopnia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia;
- 4) jednolite studia magisterskie – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia;
- 5) studia podyplomowe – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelni, instytucie naukowym Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych
- 6) kurs dokształcający – krótka forma kształcenia, której ukończenie umożliwia uzyskanie lub uzupełnienie wiedzy, uzyskanie lub rozwinięcie umiejętności lub kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie
- 7) kwalifikacje pierwszego stopnia – efekt kształcenia na studiach pierwszego stopnia, zakończonych uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata, inżyniera lub równorzędnego określonego kierunku studiów i profilu kształcenia, potwierdzony odpowiednim dyplomem;
- 8) kwalifikacje drugiego stopnia – efekt kształcenia na studiach drugiego stopnia, zakończonych uzyskaniem tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera lub równorzędnego określonego kierunku studiów i profilu kształcenia, potwierdzony odpowiednim dyplomem;
- 9) kwalifikacje podyplomowe – osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na studiach podyplomowych, potwierdzone świadectwem
- 10) profil kształcenia – profil praktyczny, obejmujący moduł zajęć służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych albo profil ogólnoakademicki, obejmujący moduł zajęć służących zdobywaniu przez studenta pogłębionych umiejętności teoretycznych;
- 11) studia stacjonarne – forma studiów wyższych, w której co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich;
- 12) studia niestacjonarne – forma studiów wyższych.....; definicja ta nie ma zastosowania do studiów prowadzonych na kierunkach regulowanych i na kierunkach prowadzących kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela;
- 13) zajęcia dydaktyczne wymagające bezpośredniego udziału studentów i nauczycieli akademickich – zajęcia odbywane przy jednoczesnej, fizycznej obecności prowadzącego oraz studentów.

TWORZENIE PROGRAMU KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU STUDIÓW O OKREŚLONYM POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA

§4

W procesie tworzenia programu kształcenia podstawowa jednostka organizacyjna uczelni uwzględnia:

- 1) zgodność kierunku studiów i programu kształcenia z misją i strategią Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz strategią jednostki
- 2) potrzeby uzasadniające utworzenie planowanego kierunku studiów, w tym przede wszystkim potrzeby rynku pracy
- 3) wyniki przeprowadzonej analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy
- 4) możliwości zainteresowania kandydatów planowanym kierunkiem studiów
- 5) wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów
- 6) wzorce międzynarodowe
- 7) prowadzone na Uniwersytecie Jagiellońskim lub w innych uczelniach kierunki studiów realizowane w oparciu o programy kształcenia o efektach pokrewnych planowanemu kierunkowi
- 8) koszty planowanego kierunku studiów i możliwości jego sfinansowania przez uczelnię lub z wykorzystaniem zewnętrznych źródeł finansowania

TWORZENIE PROGRAMU KSZTAŁCENIA DLA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH, KURSÓW DOKSZTAŁCAJĄCYCH

§ 5

W procesie tworzenia programu kształcenia na studiach podyplomowych i kursach dokształcających podstawowa jednostka organizacyjna uczelni uwzględnia:

- 1) zgodność programu kształcenia z misją i strategią Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz strategią jednostki
- 2) potrzeby uzasadniające utworzenie studiów podyplomowych, zorganizowanie kursu dokształcającego lub szkolenia w tym przede wszystkim potrzeby rynku pracy
- 3) wyniki przeprowadzonej analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy
- 4) możliwości zainteresowania kandydatów planowanymi studiami podyplomowymi, kursem dokształcającym lub szkoleniem
- 5) prowadzone na Uniwersytecie Jagiellońskim i innych uczelniach studia podyplomowe, kursy dokształcające lub szkolenia realizowane w oparciu o programy kształcenia o efektach pokrewnych planowanemu kierunkowi

- 6) koszty planowanych studiów podyplomowych, kursów dokształcających lub szkoleń i możliwości zbilansowania ich budżetu lub dofinansowania ze źródeł zewnętrznych

PROGRAM KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU STUDIÓW NA OKREŚLONYM POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA

§ 6

1. Program kształcenia dla kierunku studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia obejmuje:
 - a) opis zakładanych efektów kształcenia;
 - b) program studiów, stanowiący opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia.

2. Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu kształcenia spełnia następujące wymagania:
 - a) jest spójny,
 - b) obejmuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne uzyskane przez studentów w procesie kształcenia, niezbędne do uzyskania kwalifikacji,
 - c) uwzględnia efekty kształcenia właściwe dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia wybrane z efektów kształcenia dla obszaru lub obszarów kształcenia, z którego lub których został wyodrębniony kierunek studiów realizowany w sposób określony przez program kształcenia,
 - d) został odniesiony do właściwych dla danego kierunku dziedzin nauki lub sztuki oraz dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych,
 - e) zostały w nim uwzględnione wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów oraz wyniki analizy zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy
 - e) zostały w nim uwzględnione wzorce międzynarodowe,
 - f) w przypadku studiów na kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, farmacja, pielęgniarstwo, położnictwo, weterynaria oraz architektura uwzględnia pełny zakres efektów kształcenia zawarty w standardach kształcenia dla tych kierunków, określonych w odrębnych przepisach,

g) w przypadku kierunku studiów, w ramach którego prowadzone są zajęcia przygotowujące do uzyskania kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu nauczyciela uwzględnia pełny zakres efektów kształcenia zawarty w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonych w odrębnych przepisach,

h) w przypadku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera uwzględnia pełny zakres efektów kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich, określonych w odrębnych przepisach.

3. Program studiów dla kierunku studiów o określonym poziomie i profilu obejmuje następujące elementy:

a) określenie formy studiów (studia stacjonarne lub niestacjonarne),

b) liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia,

c) określenie modułów kształcenia wraz z przypisaniem do każdego modułu zakładanych efektów kształcenia oraz liczby punktów ECTS,

d) określenie sposobów weryfikacji zakładanych efektów kształcenia,

e) plan studiów prowadzonych w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej,

f) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać:

- na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów,
- w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia,
- w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych,

g) minimalną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać:

- realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów,
- na zajęciach z wychowania fizycznego,

h) wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje praktyki.

4. Program studiów musi umożliwiać studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia

5. Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia określa procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w łącznej liczbie ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia
6. W przypadku studiów na kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, farmacja, pielęgniarstwo, położnictwo, weterynaria oraz architektura program studiów musi spełniać warunki zawarte w standardach kształcenia dla tych kierunków, określonych w odrębnych przepisach
7. W przypadku kierunku studiów, w ramach którego prowadzone są zajęcia przygotowujące do uzyskania kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu nauczyciela program studiów musi spełniać warunki zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonych w odrębnych przepisach

§ 7

Profil kształcenia

1. Profil kształcenia na danym kierunku studiów może obejmować:
 - a. profil praktyczny, obejmujący moduł zajęć służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych albo,
 - b. profil ogólnoakademicki, obejmujący moduł zajęć służących zdobywaniu przez studenta pogłębionych umiejętności teoretycznych.
2. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów dla profilu praktycznego, odbywają się w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i umożliwiają bezpośrednie wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów.
3. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym na kierunku o profilu praktycznym są prowadzone przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, adekwatne do prowadzonych zajęć.

LICZBA SEMESTRÓW I LICZBA PUNKTÓW ECTS KONIECZNA DO UZYSKANIA KWALIFIKACJI ODPOWIADAJĄCEJ POZIOMOWI KSZTAŁCENIA

§ 8

1. Studia pierwszego stopnia trwają co najmniej sześć semestrów, a studia inżynierskie co najmniej siedem semestrów.
2. Studia drugiego stopnia trwają trzy lub cztery semestry.
3. Do okresu studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich zalicza się praktykę zawodową studenta.

4. Jednolite studia magisterskie trwają od dziewięciu do dwunastu semestrów.
5. Studia niestacjonarne mogą trwać jeden lub dwa semestry dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne

§ 9

1. Projektując program studiów należy wziąć pod uwagę następujące warunki w zakresie przypisywania punktów ECTS:
 - 1) jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25—30 godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez Uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz jego indywidualną pracę;
 - 2) punkty ECTS należy przypisać za:
 - a) zaliczenie każdego z zajęć i praktyk przewidzianych w programie kształcenia, przy czym liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów kształcenia potwierdzonych zaliczeniem zajęć lub praktyk,
 - b) przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej lub przygotowanie do egzaminu dyplomowego, zgodnie z programem kształcenia;
 - 3) student otrzymuje taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom kształcenia uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk przewidzianych na danym kierunku studiów w danej podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni;
2. Liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów dla semestru studiów wynosi co najmniej 30, przy czym uzyskana ocena końcowa nie ma wpływu na wysokość tej liczby.
3. Liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów dla roku studiów wynosi co najmniej 60.
4. Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów wyższych:
 - a. dla studiów pierwszego stopnia – wynosi co najmniej 180,
 - b. dla studiów drugiego stopnia – wynosi co najmniej 90;
 - c. dla jednolitych studiów magisterskich – wynosi co najmniej 300 oraz 360 w systemie studiów sześcioletnich

OKREŚLENIE MODUŁÓW KSZTAŁCENIA I SPOSOBÓW WERYFIKACJI ZAKŁADANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

§ 10

Zdefiniowanie modułu kształcenia wymaga uwzględnienia następujących elementów:

- a) określenie celów kształcenia w obrębie modułu ,
- b) zdefiniowanie efektów kształcenia dla modułu (zgodnych z efektami kształcenia zakładanymi dla programu kształcenia), obejmujących kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,

- c) dobór adekwatnych metod sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz wyznaczenie zadań do wykonania przez studentów,
- d) oszacowanie nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz przypisanie modułowi punktów ECTS,
- d) wyznaczenie progów określających poziomy osiągnięcia efektów kształcenia i przyporządkowanie im stopni w obrębie skali ocen stosowanej na uczelni,
- e) dobór metod kształcenia i uczenia się, adekwatnych do zakładanych efektów kształcenia.

PLAN STUDIÓW

§ 11

1. Plan studiów określa:
 - 1) czas trwania studiów (liczbę lat/semestrów),
 - 2) zestaw modułów kształcenia (zajęć i grup zajęć),
 - 3) rozkład modułów kształcenia w poszczególnych semestrach/latach studiów,
 - 4) podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze/roku studiów (w odniesieniu do tych modułów kształcenia, których realizacja odbywa się w formie zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów
 - 5) liczbę punktów ECTS wymaganą do zaliczenia roku/semestru studiów,
 - 6) wymiar czasu praktyki zawodowej, jeżeli przewiduje ją program kształcenia dla danego roku/semestru.
2. Plan studiów może zawierać również inne wymagania wynikające ze specyfiki danego kierunku studiów.
3. W przypadku prowadzenia studiów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w ramach tego samego kierunku studiów plan studiów należy ustalić odrębnie dla każdej z tych form.

WSKAŹNIKI ILOŚCIOWE DOTYCZĄCE PROGRAMU STUDIÓW

§ 12

Wymagane jest określenie następujących ilościowych wskaźników charakteryzujących program studiów:

1. łącznej liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać:

- 1) na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów
 - 2) w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia
 - 3) w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych
2. Minimalnej liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać:
 - 1) realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów
 - 2) na zajęciach z wychowania fizycznego
 3. Wymiaru, zasad i form odbywania praktyk, w przypadku , gdy program kształcenia przewiduje praktyki.
 4. Program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji.

Na Uniwersytecie Jagiellońskim ustala się następujące minimalne i maksymalne wartości procentowego udziału punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganej do uzyskania kwalifikacji danego poziomu:

1. Na studiach stacjonarnych nie mniej niż 50% i nie więcej niż 70% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia lub kwalifikacji drugiego stopnia jest realizowanych w postaci zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.
2. Na studiach niestacjonarnych nie mniej niż 25% i nie więcej niż 49% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia lub kwalifikacji drugiego stopnia jest realizowanych w postaci zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.
3. Student musi uzyskać minimum 20% punktów łącznej liczby punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia oraz minimum 10 % łącznej liczby punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.
4. Zasady określone w ust. 1 - 3 nie dotyczą kierunków regulowanych oraz kierunków, na których prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela.

§ 13

Zajęcia ogólnouczeniowe

1. Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać, realizując zajęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej wynosi 2 pkt ECTS na każdym poziomie kształcenia.
2. W programach studiów prowadzonych w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej należy uwzględnić konieczność uzyskania przez studenta efektów kształcenia w zakresie umiejętności komunikowania się z języku obcym w obrębie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla danego kierunku studiów, zgodnych z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego :
 - a. efekty kształcenia w zakresie umiejętności językowych odpowiadają poziomowi B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego – w przypadku studiów pierwszego stopnia,
 - b. efekty kształcenia w zakresie umiejętności językowych odpowiadają poziomowi B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego - w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.
3. Minimum godzin zajęć w zakresie nauki języków obcych na studiach stacjonarnych wynosi:
 - a. 240 godzin w przypadku jednolitych studiów magisterskich
 - b. 120 godzin w przypadku studiów pierwszego oraz drugiego stopnia, na każdym poziomie kształcenia
4. Szczegółowe zasady kształcenia językowego, a w szczególności efekty kształcenia oraz metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia określa Jagiellońskie Centrum Językowe UJ.
5. Minimalna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego na studiach pierwszego stopnia wynosi 60. Zajęciom tym przyporządkowuje się 0 punktów ECTS. W uzasadnionych przypadkach rada podstawowej jednostki organizacyjnej może określić w programie kształcenia efekty kształcenia w zakresie wychowania fizycznego, którym przyporządkuje punkty ECTS.

PRAKTYKI ZAWODOWE

§ 14

1. Program studiów określa szczegółowe zasady i formy odbywania praktyk, uwzględniając odrębne przepisy dla poszczególnych uprawnień zawodowych, a w szczególności:
 - 1) wskazuje cel praktyk,
 - 2) wskazuje efekty kształcenia właściwe dla praktyki
 - 3) wskazuje metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia osiągniętych przez studenta w wyniku odbycia praktyki
 - 4) przyporządkowuje praktykom punkty ECTS

- 5) przewiduje odpowiedni wymiar praktyk w zakładach pracy, których zakres działalności odpowiada obszarom aktywności zawodowej typowym dla absolwenta danego kierunku studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia. Z zakładami pracy, w których organizowane są praktyki niezbędne jest zawarcie stosownych umów.
2. Cele, program i terminy realizacji praktyk powinny być właściwie zharmonizowane w procesie kształcenia.
3. Praktyki, w wymiarze określonym w programie studiów, mogą być odbywane w jednostkach gospodarczych, instytucjach publicznych, instytucjach naukowo-badawczych, instytucjach oświatowych, placówkach kultury lub w ramach innej działalności pozwalającej osiągnąć cele praktyki wskazanej przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej.
4. Praktyki zrealizowane w okresie nie krótszym niż czas praktyki określony w programie studiów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia można uznać za zaliczone, jeżeli student udokumentuje doświadczenie zawodowe lub prowadzenie działalności, która odpowiada programowi praktyki.
5. Program studiów powinien przewidywać system zapewniania jakości praktyk, a w szczególności weryfikowania efektów kształcenia uzyskiwanych przez studentów w wyniku odbycia praktyk oraz warunki zaliczania praktyk.
6. Programy studiów dla kierunków regulowanych oraz dla kierunków, na których prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela uwzględniają wszystkie efekty kształcenia i inne wymagania związane z praktykami zawarte w standardach kształcenia dla kierunków regulowanych oraz dla kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

SZKOLENIA BHP

§ 15

1. Program studiów powinien również przewidywać obowiązek odbycia kursu w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Szczegółowe zasady odbywania kursu w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy określa Rektor w drodze zarządzenia.

INNE WYMAGANIA

§ 16

Program kształcenia może przewidywać również inne wymagania dla danego kierunku studiów na wybranym poziomie kształcenia określone w odrębnych przepisach.

ZMIANY PROGRAMU KSZTAŁCENIA NA STUDIACH PIERWSZEGO STOPNIA, STUDIACH DRUGIEGO STOPNIA ORAZ JEDNOLITYCH STUDIACH MAGISTERESKICH

§ 17

1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kierunek studiów może dokonać w programie kształcenia zmian, mających na celu doskonalenie programu, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Zmiany zajęć dydaktycznych dokonywane przez jednostkę organizacyjną nieposiadającą uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, mające na celu doskonalenie programu kształcenia, za które student może uzyskać łącznie nie więcej niż 30% punktów ECTS, nie wymagają zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego na prowadzenie kierunku studiów oraz opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej, jeżeli zmiany te nie wywołują zmian efektów kształcenia w programie kształcenia dla danego kierunku studiów.
3. Zmiany programów kształcenia nie mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.
4. Zmiany w programie kształcenia należy wprowadzić do końca czerwca roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki, którego zmiany dotyczą.

DOKUMENTACJA PROGRAMU KSZTAŁCENIA NA KIERUNKU STUDIÓW O OKREŚLONYM POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA

§ 18

Dokumentacja programu kształcenia na kierunku studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia sporządzana jest wg wzoru określonego w załączniku nr 1, i obejmuje:

1. Ogólną charakterystykę prowadzonych studiów.
2. Opis zakładanych efektów kształcenia, który obejmuje zamierzone efekty kształcenia w formie tabeli odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych (kierunek studiów – obszar kształcenia) sporządzony wg wzoru nr 2.
3. Opis programu studiów:
 - a. Plan studiów wg wzoru, załącznik nr 3 ;
 - b. Sylabusy poszczególnych modułów kształcenia uwzględniające metody weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów, sporządzone wg wzoru, załącznik nr 4;
 - b. Wymogi związane z ukończeniem studiów (praca dyplomowa/egzamin dyplomowy/inne);
 - c. Wskaźniki ilościowe dotyczące programu studiów określone w § 12.

4. Opis warunków realizacji programu studiów powinien zawierać opis spełnienia warunków prowadzenia studiów określonych w Rozporządzeniu w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia oraz w wytycznych PKA.
5. Opis wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.
6. Inne dokumenty
 - a. sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych,
 - b. sposób uwzględnienia wyników monitorowania karier absolwentów,
 - c. sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy,
 - d. udokumentowanie (dla studiów stacjonarnych), że co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich,
 - e. udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS,
 - f. sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi (np. lista osób spoza wydziału biorących udział w pracach programowych lub konsultujących projekt programu kształcenia, które przekazały opinie na temat zaproponowanego opisu efektów kształcenia),
 - g. dla kierunków studiów o profilu praktycznym tworzonych z udziałem podmiotów gospodarczych wymaganym dokumentem jest umowa, która powinna zawierać sposób prowadzenia i organizacji danego kierunku studiów w szczególności:
 - zasady prowadzenia zajęć praktycznych przez pracowników podmiotów gospodarczych;
 - zasady udziału podmiotów gospodarczych w tworzeniu programu kształcenia kierunku studiów;
 - zasady finansowania studiów przez podmioty gospodarcze;
 - opis zakładanych efekty kształcenia;
 - sposób i zasady realizacji praktyk i staży w podmiocie gospodarczym, trwających co najmniej jeden semestr;
 - h. tabela pokrycia efektów obszarowych przez efekty kierunkowe sporządzona wg wzoru określonego w załączniku nr 5.
 - i. matryca efektów kształcenia dla programu kształcenia na określonym poziomie i profilu kształcenia sporządzona wg wzoru określonego w załączniku nr 6.

**PROGRAM KSZTAŁCENIA NA STUDIACH PODYPLOMOWYCH I KURSACH
DOKSZTAŁCAJĄCYCH ORAZ JEGO DOKUMENTACJA**

§ 19

1. Program kształcenia dla studiów podyplomowych oraz kursu dokształcającego obejmuje:
 - a) opis zakładanych efektów kształcenia;

b) program studiów, stanowiący opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia.

2. Opis zakładanych efektów kształcenia dla studiów podyplomowych spełnia następujące warunki:
 - a) jest spójny,
 - b) obejmuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne uzyskane przez słuchaczy w procesie kształcenia, niezbędne do uzyskania kwalifikacji podyplomowej,
 - c) zostały w nim uwzględnione wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów oraz potrzeby rynku pracy) zostały w nim uwzględnione wzorce międzynarodowe.
3. Opis zakładanych efektów kształcenia dla studiów podyplomowych spełnia następujące warunki:
 - a) jest spójny,
 - b) obejmuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne uzyskane przez uczestników kursu w procesie kształcenia,
 - c) zostały w nim uwzględnione potrzeby rynku pracy

§ 20

Dokumentacja programu kształcenia na studiach podyplomowych sporządzana wg wzoru, załącznik nr 7, obejmuje następujące elementy:

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów.
2. Opis zakładanych efektów kształcenia ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, sporządzonych wg wzoru, załącznik nr 8.
3. Opis programu studiów podyplomowych, w tym:
 - a. Plan studiów sporządzony wg wzoru nr 9;
 - b. Sylabusy poszczególnych modułów kształcenia składające się na program studiów podyplomowych uwzględniające metody weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez słuchaczy, sporządzone wg wzoru, załącznik nr 10.
 - c. Wymogi związane z ukończeniem studiów (praca końcowa/egzamin końcowy /inne).

§ 21

Dokumentacja programu kształcenia na kursach dokształcających sporządzana wg wzoru, załącznik nr 11, obejmuje następujące elementy:

1. Ogólna charakterystyka prowadzonego kursu.
2. Opis zakładanych efektów kształcenia ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, sporządzony wg wzoru nr 12.
3. Opis programu kursu dokształcającego, w tym:
 - a. Plan kursu dokształcającego sporządzony wg wzoru nr 13;
 - b. Sylabusy poszczególnych modułów kształcenia składających się na program kursu, uwzględniające metody weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez uczestników, sporządzony wg wzoru nr 14;
 - c. sposób ukończenia kursu;
 - d. warunki otrzymania świadectwa ukończenia kursu dokształcającego lub innego dokumentu potwierdzającego ukończenie kursu.

ZMIANY PROGRAMU KSZTAŁCENIA NA STUDIACH PODYPLOMOWYCH ORAZ KURSACH DOKSZTAŁCAJĄCYCH

§ 22

1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca studia podyplomowe może dokonać w programie kształcenia zmian, mających na celu doskonalenie programu, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Zmiany programów kształcenia nie mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.
3. Zmiany w programie kształcenia należy wprowadzić do końca czerwca roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki, którego zmiany dotyczą.

WEWNĘTRZNY SYSTEM ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

§ 23

1. Podstawowe jednostki organizacyjne uczelni są zobowiązane do wdrożenia wewnętrznych systemów zapewnienia jakości kształcenia. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni sprawuje nadzór nad wdrożeniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w jednostce. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni zleca wykonanie zadań związanych z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia prodziekanowi ds. dydaktyki/studenckich, który współdziała w tym zakresie z Wydziałowym Zespołem Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia:

- 1) odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego;
- 2) uwzględnia działania na rzecz doskonalenia programu kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych przez podstawową jednostkę organizacyjną;

- 3) uwzględnia w szczególności wszystkie formy weryfikowania efektów kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych przez podstawową jednostkę organizacyjną;
- 4) uwzględnia oceny dokonywane przez studentów i doktorantów po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych;
- 5) uwzględnia wnioski z monitorowania kariery zawodowej absolwentów uczelni;
- 6) uwzględnia wnioski z badań oczekiwań pracodawców i zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy.

2. Podstawowa jednostka organizacyjna, która rozpoczyna kształcenie na nowym kierunku jest zobowiązana do wdrożenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na rzecz doskonalenia programu kształcenia na tym kierunku od dnia rozpoczęcia kształcenia.

3. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej jest zobowiązany do przedłożenia radzie tej jednostki na koniec roku akademickiego, po zasięgnięciu opinii członków minimum kadrowego dla danego kierunku studiów, oceny efektów kształcenia na każdym kierunku prowadzonym przez podstawową jednostkę organizacyjną. Wyniki tej oceny stanowią podstawę doskonalenia jakości kształcenia.

4. Ocena efektów kształcenia, o której mowa w ust. 3 obejmuje w szczególności:

1) analizę stopnia realizacji celów kształcenia i osiągnięcia przez studentów założonych efektów kształcenia dla programu kształcenia o określonym poziomie i profilu kształcenia, a w tym:

- analizę stosowanych sposobów i form weryfikowania efektów kształcenia oraz adekwatności tych form do zakładanych efektów kształcenia
- ocenę jakości prac dyplomowych i adekwatności wymagań stawianych pracom dyplomowym do celów programu kształcenia i zakładanych efektów kształcenia
- ocenę jakości praktyk oraz analizę zakładanych i uzyskanych w ich wyniku efektów kształcenia
- analizę wyników nauczania
- analizę wyników egzaminów dyplomowych
- analizę poprawności przypisania punktów ECTS do modułów kształcenia

2) analizę ocen zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów i doktorantów na zakończenie każdego cyklu zajęć dydaktycznych

3) analizę użyteczności efektów kształcenia dla programu kształcenia o określonym poziomie i profilu kształcenia (zakładanych i uzyskanych), a w tym:

- ocenę wykorzystania wyników monitorowania karier absolwentów w definiowaniu efektów kształcenia
 - ocenę zaangażowania przedstawicieli pracodawców w tworzenie programu kształcenia, sprawdzanie i ocenę uzyskanych efektów oraz doskonalenie programu kształcenia
 - analizę zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy
- ocenę infrastruktury dydaktycznej, w tym dostępu do literatury zalecanej w ramach kształcenia na kierunku studiów

5) ocenę sposobu informowania studentów i innych zainteresowanych (kandydatów, pracodawców) oraz rzetelności i aktualności informacji o efektach dla programu kształcenia oraz metodach sprawdzania i oceny efektów

5. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej powołuje dla każdego kierunku studiów prowadzonych w jednostce, w celu przeprowadzenia oceny efektów kształcenia, o której mowa w ust. 3, odrębny Zespół, w skład którego wchodzi przedstawiciele minimum kadrowego dla danego kierunku studiów, kierownik studiów na danym kierunku¹, przedstawiciele studentów, delegowani przez właściwy organ samorządu studenckiego oraz przedstawiciele pracodawców.

Dokumentacja działalności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w podstawowej jednostce organizacyjnej obejmuje w szczególności:

1) opis procedur stosowanych w ocenie efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów, o której mowa w ust. 3) zasady sprawdzania i oceniania efektów kształcenia uzyskanych przez studentów stosowane w podstawowej jednostce organizacyjnej

3) opis wymagań stawianych pracom dyplomowym na kierunkach studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia oraz zasad ich sprawdzania i oceniania

4) opis sposobów wykorzystania oceny zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów i doktorantów na zakończenie każdego cyklu zajęć do doskonalenia zajęć dydaktycznych oraz inicjowania działań związanych z monitorowaniem i rozwijaniem kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich

4) raporty z oceny efektów kształcenia na każdym kierunku studiów, o której mowa w ust. 3, prowadzonej przez zespoły, o których mowa w ust. 3 na zakończenie każdego roku akademickiego, obejmujące także wnioski odnoszące się do zmian dokonywanych w

¹

programie kształcenia mających na celu jego doskonalenia w zakresie efektów kształcenia oraz programu studiów .

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

§ 24

Rady podstawowych jednostek organizacyjnych mają obowiązek dostosowania dotychczasowych programów kształcenia dla kierunków/specjalności studiów prowadzonych na określonym poziomie kształcenia i formie studiów oraz na studiach podyplomowych i kursach doksztalających do wymogów określonych w niniejszych wytycznych do 30 czerwca 2012 r.

1. Opisy programów kształcenia, w tym sylabusy modułów kształcenia należy wprowadzić do systemu USOS do 30 czerwca 2012 r.
2. Nadzór nad dostosowaniem programów kształcenia do niniejszych wytycznych, o którym mowa w ust. 1 oraz nad wprowadzeniem danych do systemu USOS sprawują kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych lub wyznaczeni przez nich prodziekani ds. dydaktyki. Opracowanie programów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia jest zadaniem powołanych w podstawowych jednostkach organizacyjnych zespołów dla poszczególnych kierunków studiów, zgodnie z przyjętym harmonogramem. Zadanie dostosowania programów studiów podyplomowych można powierzyć kierownikom studiów podyplomowych.
3. Studenci którzy rozpoczęli studia nie później niż 1 października 2011 studiują według programów kształcenia opracowanych na podstawie dotychczasowych przepisów do końca okresu studiów przewidzianego w planie studiów.
4. Zasady określone w § 1 ust. 4 i 5 nie dotyczą kierunków studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia, na które została przewidziana rekrutacja w roku akademickim 2012/2013, określonych w uchwale nr 26/V/2011 z 25 maja 2011 roku Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego, a które są prowadzone przez podstawowe jednostki organizacyjne nieposiadające uprawnień habilitacyjnego lub posiadające uprawnienie habilitacyjne, lecz w dziedzinie nieodpowiadającej obszarowi kształcenia, z którego został wyodrębniony kierunek. Zachowanie uprawnień do prowadzenia kierunków studiów od roku akademickiego 2012/2013 jest uwarunkowane tym, że zmiany zajęć dydaktycznych na tych kierunkach ujęte w programie studiów, realizowanym od roku akademickiego 2012/2013 nie przekroczą 30% łącznej liczby punktów ECTS wymaganych do uzyskania danej kwalifikacji w porównaniu z programem kształcenia realizowanym w roku akademickim 2011/2012 oraz tym, że zmiany te nie wywołają zmian efektów kształcenia w programie kształcenia i że zostały spełnione wymogi dotyczące minimum kadrowego dla tych kierunków określone w odrębnych przepisach.
5. W przypadkach, których dotyczy ust. 4 zaleca się podstawowym jednostkom organizacyjnym, uzyskanie uprawnienia do prowadzenia danego kierunku studiów o określonym poziomie i profilu kształcenia na zasadach określonych w art. 11 ust. 2, 3, 4

ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym do czasu rozpoczęcia nowego cyklu kształcenia na tym kierunku o określonym poziomie i profilu.

6. Zaleca się, aby dotychczas prowadzone kształcenie na specjalnościach odbywało się w ramach obieralnych modułów kształcenia.
7. Dotychczasowe warunki oraz zasady prowadzenia kierunków studiów na określonym poziomie kształcenia, których cykl kształcenia został rozpoczęty nie później niż w roku akademickim 2011/2012 nie ulegają zmianie do zakończenia cyklu kształcenia na każdym poziomie kształcenia na danym kierunku studiów

§ 26

1. Traci moc uchwała nr 53/XI/2008 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 26 listopada 2008 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie planów studiów i programów nauczania.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia r.